

Onderwijskundig beleid

Visie op onderwijs

Het Clusius College is een school met een openbaar karakter. De kenmerken van het openbaar onderwijs zijn in de grondwet (artikel 23) vastgelegd. Op het Clusius College is iedereen, zonder onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, afkomst of welk kenmerk dan ook, welkom. Dat maakt het onderwijs op onze vestigingen tot ontmoetingsonderwijs in de meest praktische zin van het woord. De docenten en overige medewerkers scheppen een leer- en werkklimaat waarin plezier, kwaliteit en betrokkenheid voorop staat. Deze waarden zijn zeker van belang en merkbaar als het gaat hoe we met respect omgaan met anderen en andersdenkenden.

Op het Clusius College is groen de basis voor een kleurrijke toekomst. In ons vmbo- en mbo-onderwijs zetten we de leefomgeving, duurzaamheid en voedsel centraal. We werken met 775 collega's vanuit acht –veelal- kleinschalige vestigingen in Noord-Holland aan het beste onderwijs voor onze 5.600 leerlingen en studenten. (of dit alleen voor vmbo maken)

Onze missie is dat wij leerlingen en studenten in staat willen stellen zich optimaal te ontwikkelen zodat ze succesvol zijn in vervolgopleiding, werk en maatschappij.

Betrokkenheid, kwaliteit en plezier zijn het fundament van onze organisatie. Deze waarden vormen onze visie. Je vindt deze waarden daarom overal terug: in de klas én in het contact en de samenwerking met onze omgeving. Zo halen we bij iedereen eruit wat erin zit.

Aanbod van het onderwijs

- Het gaat binnen het Clusius College om goed onderwijs, overal en in elke leersituatie. Goed onderwijs betekent bij ons het ontwikkelen van kennis, vaardigheden en (beroeps)houding met aandacht voor de talenten en de unieke persoonlijkheid van de leerling en student. Goed onderwijs waarin vorming in normen, waarden en tradities voor ons belangrijk is. Goed onderwijs met plezier in een kleinschalige setting.
- Goed onderwijs wordt bij ons verzorgd door betrokken docenten en instructeurs samen met onderwijsassistenten. Leerlingen en studenten zitten bij ons in een klas of (praktijk)groep en leren en ontwikkelen in een veilige, inspirerende en uitdagende leer- en werkomgeving samen met en van elkaar.
- Binnen de groene context leren de leerlingen met aandacht voor de wereld om hen heen. Het onderwijs binnen ons vmbo bestaat uit een combinatie van denken en doen waarbij creativiteit en maatschappelijke betrokkenheid gestimuleerd worden.
- In de onderbouwperiode worden de leerlingen veelvuldig uitgedaagd om te laten zien waartoe ze allemaal in staat zijn met een succesvolle doorloop naar het passende niveau in de bovenbouw.
- In de bovenbouw werken we vanuit een breed aanbod aan vakken toe naar het diploma. Voor de leerling dé basis voor een kleurrijke toekomst met vele doorstroommogelijkheden.

- Leerlingen worden gericht voorbereid op het vervolgonderwijs en de samenleving. Er wordt gestuurd op een ononderbroken ontwikkeling van leerlingen en waar mogelijk wordt verdieping en verbreding aangeboden. Opstroom en afstroom zijn gedurende het jaar onder gestelde voorwaarden mogelijk. Naast het volgen van een extra vak wordt bij de meeste vestigingen de mogelijkheid geboden tot het volgen van een vak op hoger niveau. Het Clusius College biedt bij enkele vestigingen de mogelijkheid om na het behalen van een diploma in een leerweg in één jaar een diploma op een hoger niveau te behalen.
- Aan de hand van de gekozen lesmethodes zorgen we er voor dat het aanbod aansluit bij het niveau van de leerlingen en de leerweg. Aan de hand van onze eigen analyse van de leerlingen, wordt onderscheid van niveau nog duidelijker gemaakt en kunnen docenten aansturen door extra begeleiding aan te bieden op de leervraag van de leerling.
- Het vaststellen van het vakkenpakket (examen) vindt voor alle leerwegen plaats aan het einde van leerjaar 3. Zo heeft de leerling tijd om zich te oriënteren en een goede keuze te maken.
- Clusiusbreed zijn er binnen de Clusiusbrede vakontwikkeling (CVO) afspraken gemaakt over de doorlopende leerlijn, lesmateriaal (methodes) en toetsen. Toetsen en lesstof worden geborgd op kerndoelen en eindtermen. Dit geldt voor zowel de AVO-vakken als het beroepsgericht profiel groen. In de vakgroepen wordt nagestreefd om een methode-onafhankelijk PTA op te stellen. Er wordt gezorgd voor differentiatie tussen de leerwegen zodat het niveau van de lessen past bij het beoogde eindniveau van de leerlingen.
- Er worden in Clusiusbrede vakgroepen afspraken gemaakt over één Clusiusbreed PTA. Ook de schoolexamtoetsen worden in deze vakgroepen opgesteld en gelden voor het gehele Clusius College. Door de uitwisseling Clusiusbreed te organiseren op het gebied van onderwijs en toetsing wordt beoogd dat docenten gebruikmaken van elkaars expertise. Hiermee willen we een continu proces realiseren dat ten goede komt aan de kwaliteit van het gehele onderwijsprogramma. Bijkomend effect is dat onderlinge benchmarking tussen de vestigingen mogelijk is. Alle afspraken die Clusiusbreed zijn gemaakt zijn opgenomen in de handleiding vmbo. De docenten zijn op de hoogte van de beschrijving van de kerndoelen, deeltaken en eindtermen en de inhoud van de SLO-syllabus van hun vak en gebruiken dit bij de opbouw van het onderwijsprogramma. De behaalde eindexamenresultaten worden in de vakgroepen met elkaar besproken en geanalyseerd.
- Tijdens de opleiding doorlopen alle leerlingen een loopbaanorientatieprogramma (LOB). Dit is een verplicht onderdeel van het examen vmbo. De leerling leert door dit programma waar zijn interesses en talenten liggen. Hierdoor wordt hij in staat gesteld goede keuzes te maken voor vervolgonderwijs en een beroep. LOB wordt geïntegreerd gegeven bij verschillende vakken. Leerlingen leggen bewijsstukken aan waarmee ze steeds meer zicht krijgen op wie ben ik, wat vind ik leuk en waar ben ik goed in. Leerlingen werken aan hun portfolio middels een digitaal programma. LOB kan in de onderbouw worden gestart en loopt door in leerjaar 3 en leerjaar 4. LOB wordt afgesloten met een schriftelijk of digitaal portfolio. Er is een Clusiusbreed vastgesteld PTA LOB. Dat bestaat uit LOB-opdrachten en een stage.
- Het Clusius College kent een centraal afgestemd taal- en rekenbeleid. Rekenlessen zijn in alle leerjaren ingevoerd. We streven er naar met ons aanbod de leerlingen voor te bereiden op het behalen van de beoogde referentieniveaus voor zowel taal als rekenen.
- Stimulatie van actief burgerschap, onderwijs over sociale integratie van verschillende culturen en de basiswaarden van de democratische rechtsstaat maken onderdeel uit van het lesaanbod.
- We hebben de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld. De vestigingen maken gebruik van de minimum lessentabel. Hierin maken we keuzes in afstemming op niveau en leerjaar en evalueren we jaarlijks. Clusiusbreed is een minimumlessentabel afgestemd. Vestigingen hebben vrijheid om meer uren aan te bieden dan in deze tabel is opgenomen.

- Voor leerlingen die een andere voertaal hebben dan Nederlands wordt, afhankelijk van de vraag van de omgeving van een vestiging, gekeken welke mogelijkheden er zijn. Dit kan zijn het opstarten van een klas, waar de leerlingen met deze vraag allemaal bij elkaar zitten. Ook de leerling met deze vraag laten meelopen in het reguliere onderwijs en extra ondersteuning bieden op het gebied van taal is mogelijk.
- Planning van onderwijstijd vindt plaats op cohortbasis, minimaal 3700 uur gerealiseerde onderwijstijd wordt binnen 4 leerjaren behaald. Het aantal onderwijsdagen per schooljaar wordt Clusiusbreed bepaald. Op basis daarvan plannen vestigingen de schooldagen in. Naast de geplande uren in het lesrooster worden andere activiteiten aangeboden die meetellen als onderwijstijd, zoals projectweken. Clusiusbreed beleid is dat 5 a 7% lesuitval voorzien wordt en extra ingepland wordt. Lesuitval wordt gemonitord door de vestigingen.

Zicht op ontwikkeling, begeleiding en extra ondersteuning

- Vanuit onze visie houden we in de gaten hoe het met onze leerlingen gaat en onderhouden we actief contact met onze leerlingen. Daarnaast betrekken we ouders actief bij de ontwikkeling van hun kind.
- In ons vmbo zijn zorg en ondersteuning belangrijke pijlers van het onderwijs. Van de vmbo-leerlingen had in het verleden ongeveer 40% een lwoo-indicatie (leerwegondersteunend onderwijs) of een lichte ondersteuningsbehoefte. De lwoo-indicatie wordt alleen nog afgegeven in de samenwerkingsverbanden waarin de vestigingen Amsterdam en Purmerend participeren. Voor de leerlingen die anders een lwoo-indicatie zouden hebben gekregen, wordt nu de ondersteuningsbehoefte in kaart gebracht, waarin waar mogelijk door de vestiging voorzien wordt. Ongeveer 5% van het aantal leerlingen in het vmbo heeft een zware ondersteuning, voorheen leerlinggebonden financiering (LGF of 'rugzakje'). In het mbo heeft ongeveer 3,5% van het aantal studenten vergelijkbare speciale zorg nodig. In welke ondersteuningsbehoefte een vestiging kan voorzien, staat omschreven in het schoolondersteuningsprofiel (SOP).
- Vanaf de binnenkomst van leerlingen wordt systematisch informatie verzameld over de kennis en vaardigheden van de leerlingen. Een warme overdracht van leerlingen van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs wordt gerealiseerd door dossieroverdracht, waar nodig wordt contact opgenomen met de basisschool. Na aanmelding wordt bij de afleverende basisschool zoveel mogelijk informatie opgehaald over de leerling die gebruikt wordt voor de begeleiding van de leerling, met als doel zo optimaal mogelijk de begeleiding vorm te geven op individueel niveau en op groepsniveau.
- Van de verzamelde informatie wordt door vestigingen op eigen wijze gebruikgemaakt door het bijvoorbeeld op te nemen in een determinatiebestand en/of een klassenhandelingsplan/groepshandelingsplan (GHP) / HP / OPP. Dit wordt per leerjaar door de mentor bijgehouden. In deze documenten wordt na elke leerlingbespreking vastgesteld welke smart acties worden uitgevoerd voor individuele leerlingen. Het GHP is een goed hulpmiddel voor de focus van docenten. Het GHP maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Periodiek (elke leerlingbespreking) wordt geëvalueerd en nagegaan welke interventies nodig zijn.
- Als extern genormeerde toetsen wordt Clusiusbreed gebruik gemaakt van Cito toetsen. De uitslagen van de Cito toetsen worden planmatig ingezet in het hierboven beschreven determinatiebestand en GHP. Op die manier worden deze gegevens ingezet voor groepen en individuele leerlingen. Binnen het Clusius College wordt in het kader van de CVO gewerkt met Clusiusbrede toetsen in leerjaar 3 en 4 die door elke vestiging ingezet worden. Doel hiervan is een kwaliteitsontwikkeling in de toetsen en waardoor we in staat zijn de gescoorde resultaten Clusiusbreed te benchmarken en te analyseren.

- Tijdens de periodieke rapportgesprekken worden afspraken in de driehoek leerlingen-ouders-school gemaakt. Op die manier wordt gezorgd voor betrokkenheid van leerlingen en ouders bij het stellen van doelen.
- Als resultaten van leerlingen achterblijven kunnen daar diverse oorzaken voor zijn. Mentoren signaleren, onderzoeken waar behoefte aan is, nemen actie en monitoren. Voor leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben verwijst de mentor door naar een ondersteuningscoördinator (zorgoverleg). Leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte worden opgepakt in de extra ondersteuningsoverleggen, waar in ieder geval de ondersteuningscoördinator, teamleider en mentor bij betrokken zijn en evt. externe deskundigen op afroep beschikbaar zijn.
- Voorbeelden van mogelijke acties die door de mentor, ondersteuningscoördinator en/of teamleider worden afgestemd zijn hieronder opgenomen. Deze voorbeelden zijn ter indicatie en worden niet alle op alle vestigingen op deze wijze aangeboden. In het schoolondersteuningsprofiel is aangegeven op welke wijze begeleiding wordt vormgegeven.
  - Thuisproblematiek (bijvoorbeeld oma overleden), in dergelijke gevallen wordt contact opgenomen met thuis en vindt zo nodig een doorverwijzing plaats. ZAT bespreking inzet externe passende hulp.
  - Problemen met plannen en organiseren komen veel voor. Buiten het reguliere lesprogramma kunnen hiervoor specifieke hulpuren worden gehouden voor plannen en organiseren.
  - Problemen met het maken van huiswerk, dit kan de oorzaak hebben in het niet willen of niet kunnen. Buiten de les kan hiervoor groepsgewijs ondersteuning plaatsvinden in huiswerku(u)r(en).
  - Indien nodig kunnen er maatwerktrajecten plaatsvinden waarbij bijvoorbeeld een (her)test van cognitieve vaardigheden wordt gedaan. Op basis hiervan wordt met ouders een advies voor de verder schoolloopbaan besproken.
  - Motivatieproblematiek wordt geanalyseerd. Aangezien we elk kind op de juiste plek willen zien kan dit betekenen dat een passend traject wordt afgestemd.
  - Vakspecifieke ondersteuning kan plaatsvinden tijdens en na de les.
  - Er kan van gedragsvolglijsten gebruik worden waarbij een docent ieder uur noteert hoe het is gegaan met de inzet in de les en het gedrag en daarop feedback geeft.
  - Periodiek vinden leerlingbesprekingen plaats waarbij interventies smart worden gedefinieerd op het eerder genoemde GHP. Aan het eind van de periode, wordt het effect van de interventie besproken.
- Voor leerlingen die structureel een onderwijsaanbod nodig hebben op een ander niveau, wordt een passend onderwijsaanbod, ondersteuning en/of begeleiding, gebaseerd op de mogelijkheden van de desbetreffende leerlingen aangeboden. Het aanbod, de ondersteuning en/of de begeleiding zijn gericht op een ononderbroken ontwikkeling van de leerling. Mentor, ondersteuningscoördinator en docent werken nauw met elkaar samen om dit te realiseren.
- Periodiek wordt geëvalueerd of het aanbod het gewenste effect heeft en worden de interventies zo nodig bijgesteld. In het schoolondersteuningsprofiel is vastgelegd wat onder extra ondersteuning wordt verstaan en welke voorzieningen worden aangeboden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband omschreven niveau van basisondersteuning. De 2^e en 3^e lijns ondersteuning zijn omschreven in het ondersteuningsplan van het SWV. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, wordt in het ontwikkelingsperspectiefplan vastgelegd hoe het onderwijs wordt afgestemd op de behoefte van de leerling. De mentor en de ondersteuningscoördinator leggen dit vast in een groeidocument in het leerlingvolgsysteem, EduArte. Het groeidocument gaat met de leerling mee totdat het kan worden afgesloten.
- Omdat alle betrokkenen gericht zijn op het nauwgezet volgen van de ontwikkeling van leerlingen, past dit in de basisondersteuning voor alle leerlingen. Zowel buiten als binnen de klas worden leerlingen goed ondersteund om zich optimaal te ontwikkelen. Essentieel daarbij is de informatie

in bijvoorbeeld het determinatiebestand of het GHP. Naast leerachterstanden worden hierin ook sociaal-emotionele problematiek vastgelegd. De te voeren interventies en afspraken over (individueel) maatwerk worden op basis van deze informatie gepland. Periodiek, tijdens iedere leerlingbespreking, vindt evaluatie plaats. Aan de hand van de evaluatie wordt het GHP geactualiseerd door de mentor.

- Het Clusius College participeert in het kader van het kabinetsspeerpunt 'Aanval op schooluitval' in regionale convenanten voor voortijdig schoolverlaten.
- Op enkele vestigingen is er afhankelijk van het samenwerkingsverband een voorziening aanwezig, bedoeld om uitval tegen te gaan (denk aan OOM voorziening, Bolwerk, Trajectklas, Trajectvoorziening).

Pedagogisch-didactisch klimaat en schoolklimaat

- Vanuit onze visie stellen we ons als doel om onderwijs plaats te laten vinden in een veilige en stimulerende leeromgeving. Daarbij kennen we de leefwereld van de leerlingen en weten we wat hen beweegt, houden we goed in de gaten hoe het met onze leerlingen gaat en onderhouden we actief contact met leerlingen. We betrekken ouders actief bij de ontwikkeling van hun kind. De organisatie heeft korte lijnen waardoor wij elkaar snel weten te vinden en we werken op alle niveaus samen met de omgeving.
- Als onderwijsinstelling heeft het Clusius College de wettelijke verplichting om te zorgen voor de sociale veiligheid van zowel de leerlingen als de medewerkers. De manier waarop wij dat doen is beschreven in ons sociaal veiligheidsplan. In het sociaal veiligheidsplan worden alle aspecten omtrent sociale veiligheid van het Clusius College samengebracht in één visie- en beleidsdocument. Er wordt door middel van een raamwerk uiteengezet wat het Clusius College aan activiteiten onderneemt rondom sociale veiligheid. Het sociaal veiligheidsplan van het Clusius College is vormgegeven vanuit de handreiking van door het ministerie van OCW gesubsidieerde Stichting School en Veiligheid. Het sociaal veiligheidsplan wordt regelmatig geëvalueerd en waar nodig aangepast aan de actuele situatie. Informatie voor leerlingen en ouders is opgenomen op de website en op de intranet pagina. In het Clusiusbrede document 'Sociaal Veiligheidsplan' wordt verwezen naar diverse documenten op mijn.clusius en de website clusius.nl.
- Het Clusius College is onderdeel van diverse convenanten veilige school. Daarin staan de afspraken beschreven die scholen en politie in de regio samen gemaakt hebben. Het doel is met politie en scholen afspraken te maken ter voorkoming en bestrijding van overlast, vandalisme en het creëren van een sociaal veilig klimaat op en rond de scholen binnen de gemeenten.
- Iedere vestiging heeft een anti-pestcoördinator aangesteld als aanspreekpunt waar het gaat om pesten en voor coördinatie van het beleid tegen pesten. Iedere vestiging heeft een anti-pestprotocol opgesteld waarin ook aandacht is voor preventie van pestgedrag. Voor anti-pestcoördinatoren is er scholing geweest waarbij ook terugkomdagen worden georganiseerd.
- Indien er pestgedrag, agressie of geweld plaatsvindt geeft het MT hier prioriteit aan en op diverse wijzen vindt afstemming met externen plaats. Zo zijn er korte lijnen met de personen uit het EOT (Extern Ondersteunings Team), ZAT (Zorg Advies Team), wijkteam en schoolpsycholoog. Vestigingen geven op diverse wijzen zoals opgenomen in het pestprotocol invulling aan preventieve maatregelen (o.a. pauzesurveillance, mentorlessen, PBS, schoolregels, taalgebruik).
- Iedere vestiging heeft aandachtsfunctionarissen voor de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. Iedere vestiging heeft het Clusiusbrede stappenplan van de meldcode uitgewerkt voor de eigen regio. Deze stappenplannen worden periodiek geëvalueerd.
- Er is een Clusiusbrede 'Gedragscode' en een protocol social media. Hierin is opgenomen hoe we met elkaar om willen gaan en wat we hierin van alle partijen verwachten.

- Monitoring van de veiligheidsbeleving van leerlingen en het welbevinden van leerlingen vindt jaarlijks plaats. De LAKS-monitor en oudertevredenheidsonderzoek worden afgenomen. In het jaar dat er geen LAKS wordt afgenomen wordt de sociale veiligheidsmonitor afgenomen. De resultaten van deze onderzoeken worden geanalyseerd. Indien nodig worden er verbeteracties geformuleerd.
- Er is een incidentenregistratie. Incidenten worden in het MT geëvalueerd. Vervolgens worden, indien nodig, vervolgacties afgesproken.
- Iedere vestiging maakt gebruik van een pedagogisch didactisch concept (bijvoorbeeld 5 rollen van de docent, PBS, B3UT, Lessen in orde). Docenten volgen trainingen zodat zij in staat zijn een pedagogisch klimaat te realiseren waarin leerlingen in staat zijn om zich (sociaal-emotioneel) te kunnen ontwikkelen.
- Met bijvoorbeeld onderstaande projecten en regels beogen de vestigingen een bijdrage te leveren aan een positief schoolklimaat (niet uitputtend en wordt niet op iedere vestiging aangeboden):
  - Clusiusbrede gedragscode
  - Sociaal vaardigheidstrainingen
  - Leerlingenraad
  - Duidelijke huisregels
  - Corvee door leerlingen na iedere pauze
  - Leerlingbemiddeling
  - Klassenvertegenwoordigers
  - Kantineproject
  - Pauze sport
  - Projectweken
  - Lessen in Geluk
  - Mentorlessen
  - Aanspreekcultuur
  - Mogelijkheid tot ontwikkelen/scholing
  - Pedagogische conciërge
  - Serviceteam
  - Go Green
  - Serviceteam van eigen leerlingen voor pauzesurveillance.

